Accizele la băuturile alcoolice ar putea să crească. Comisia Europeană cere o analiză a nivelului accizelor în scopul reformării cadrului existent de impozitare

Autori:

- ***Georgiana Iancu, Partener, liderul departamentului de Taxe indirecte, EY România***
- ***Daniela Neagoe, Senior Manager, Comerţ Internaţional, EY România***

Uniunea Europeană a anunțat că a deschis, până la data de 4 iulie 2022, o consultare publică, pentru a analiza dacă nivelul accizelor la alcool și băuturi alcoolice nu ar trebui să suporte o creștere, mai ales că ratele acestora nu au mai fost modificate din anul 1992. Cu doar două luni în urmă, un grup de lucru al Organizației Mondiale a Sănătății prezenta un studiu care sugera țărilor europene introducerea unui nivel minim de taxare de 15% pe prețul cu amănuntul pe unitatea de alcool, indiferent de tipul de băutură alcoolică, pentru „a salva vieți”, și inducea ideea că o astfel de măsură ar trebui considerată „o prioritate pentru sănătatea publică”.

La nivelul Uniunii Europene, statele membre pot stabili accizele aplicabile la nivel național în funcție de propriile necesități, dar ele trebuie să depășească ratele minime specificate în Directiva 92/84/CEE, ce stabilește aceste rate minime ale accizelor la alcool și la băuturi alcoolice.

Într-un fel, consultările demarate de Comisie nu sunt o surpriză. Planul de acțiune pentru o impozitare simplă și echitabilă, publicat în 2020 de Comisia Europeană și menit să sprijine strategia de redresare economică, prevedea inclusiv revizuirea ratelor accizelor, armonizate la nivelul UE, la alcool și băuturi alcoolice, „pentru asigurarea veniturilor și combaterea evaziunii fiscale”.

Evaluarea anunțată de Comisie urmează să acopere toate categoriile armonizate de produse alcoolice care intră în prezent în domeniul de aplicare al Directivei 92/84/CEE: alcool și băuturi alcoolice, produse intermediare, vinul și berea.

Dar Comisia apreciază că este necesară o analiză cuprinzătoare pentru a stabili „validitatea și eficacitatea cotelor minime ale accizelor la alcool și băuturile alcoolice”, care nu au fost actualizate de 30 de ani, dar și „baza de impozitare (volumul sau conținutul de alcool al băuturilor)”, pentru a stabili dacă ele răspund în continuare nevoilor politicilor și obiectivelor evoluției pieței și a modelelor de consum. Aceasta presupune, spune Comisia în nota de informare, „revizuirea coerenței logicii de intervenție care stă la baza cadrului legislativ în lumina obiectivului de funcționare a pieței unice, dar și în ceea ce privește lupta împotriva fraudei fiscale, protecția sănătății publice și obiectivele societale mai largi, precum și valoarea adăugată a acțiunii UE”. În urma consultărilor, Comisia așteaptă să fie identificate problemele restante și, acolo unde este posibil, bunele practici pentru a aborda cel mai bine problemele identificate.

Analiza va servi drept bază pentru o discuție cu statele membre, privind stadiul actual și o posibilă evoluție a cadrului legislativ al UE. Printre aspectele avute în vedere în modelarea noilor rate de accizare, putem vedea crearea unui nivel mai mare de echitate a taxării cu accize a produselor alcoolice, crearea unui mecanism care să asigure ajustarea

continuă a nivelului accizei la inflație, menținerea unor regimuri speciale pentru anumite produse sau regiuni, o creștere graduală a nivelului de accizare, care să nu creeze perturbări nedorite ale pieței, asigurarea unui nivel de convergenţă a prețului la nivelul statelor, precum și setarea unui nivel minim raportat la prețul de vânzare.

De asemenea, Comisia estimează că o legiferare a unei eventuale modificări a nivelului accizelor ar putea interveni din a doua jumătate a anului 2023.

La acest moment, valorile accizelor în România sunt stabilite la 3.778,89 lei/hl de alcool pur pentru alcool etilic, în condițiile în care nivelul minim setat prin directivă este de 550 Euro/hectolitru şi la 453,47 lei/hl la produse intermediare – acele băuturi la care alcoolul nu rezultă în întregime din fermentare – în condițiile în care nivelul minim setat prin directivă este de 45 Euro/hl. Berea este taxată cu o acciză de 3,77 lei/hl/1 grad Plato comparativ cu nivelul minim de 0,748 Euro pe hectolitru/grad Plato setat la nivelul UE, iar vinul liniștit are acciză 0.

Pe de altă parte însă, veniturile din accize au însumat 28,62 mld lei în ianuarie-octombrie 2021, în creștere cu 14,6% (an/an), așa cum arată chiar cifrele oferite de Ministerul de Finanțe. În structură, se remarcă o dinamică de 15,6% în cazul încasărilor din accizele pentru produsele energetice – determinată în principal de normalizarea consumului de carburanți față de perioada de referință, respectiv un avans de 11,9% al încasărilor din accizele pentru produse din tutun, susținut și de majorarea accizei la țigarete. Ponderea accizelor pe alcool însă nu este menționată, fiind cea mai mică.

Ca să conchidem, putem spune că este destul de previzibilă, în contextul majorărilor deficitelor bugetare, dar și a îngrijorării legate de impactul consumului de alcool asupra sănătății populației, o majorare a cotelor accizelor la alcool

sau băuturi alcoolice.